

โครงการ

ความหลากหลายของเห็ดป่าที่บริโภคได้ ในพื้นที่สะलग อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานรับผิดชอบ

อาจารย์ ดร.วัชรวิทย์ หมายเมืองใจ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันป่าธรรมชาติลดจำนวนลงมาก ความหลากหลายของเห็ดจึงเปลี่ยนแปลงไป ชนิดและจำนวนของเห็ดจึงเปรียบเสมือนดัชนีชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศได้เป็นอย่างดี ปีในตอบนของจังหวัดเชียงใหม่ มีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมากมาย การศึกษาความหลากหลายของเห็ดที่ขึ้นบนดินในป่าแห่งนี้ อาจมีโอกาพบเห็ดชนิดใหม่ หรือชนิดที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศป่าไม้ นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลที่น่านำไปใช้ประกอบการอนุรักษ์ป่าไม้ และการปลูกป่าทดแทน รวมถึงการได้ตัวอย่างแห้งของเห็ดไว้ใช้ในการศึกษาอนุกรมวิธานต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวนี้ ทำให้เห็นว่าการใช้ประโยชน์จากพันธุกรรมด้านเห็ดนั้นเป็นภูมิปัญญา อันทรงคุณค่ามายาวนาน ซึ่งมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และนับวัน กำลังจะสูญหายไป โดยการศึกษาด้านภูมิปัญญาในเรื่องการใช้ประโยชน์จากป่าทั้งอดีต ปัจจุบัน มีอะไรบ้าง มีวิธีการสืบทอดภูมิปัญญากันอย่างไร ศึกษาสภาพของพื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่สะलगเป็นอย่างไร มีคุณค่าและประโยชน์อะไรบ้าง และความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับป่าเป็นอย่างไร และจัดให้มีแผนการดำเนินงานเพื่อการจัดการให้มีการดำเนินการให้แต่ละชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเพื่อแก้ปัญหาที่มีผลต่อการลดลงและสูญหายของแหล่งพันธุกรรมในป่า อาทิเช่น ขาดแคลนเทคโนโลยีด้านการขยายพันธุ์ แหล่งข้อมูลสูญหาย เพราะไม่มีการถ่ายทอดไปสู่รุ่นลูกหลาน และขาดเทคโนโลยีในการเพาะเลี้ยง เพื่อจะได้ใช้เป็นแหล่งใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป โดยหาวิธีการ กระบวนการที่จะทำให้แต่ละชุมชน ในสังคมสามารถเชื่อมโยง จนเกิดแหล่งอาหารร่วมกัน เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพอันหลากหลาย รวบรวมความรู้จากภูมิปัญญาด้านคุณค่า การจัดการอาหารในชุมชน เพื่อพัฒนาควบคู่ไปกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ยกระดับเป็นองค์ความรู้ของชุมชน สามารถเชื่อมโยงความรู้จากการใช้ประโยชน์ของเห็ดป่าในท้องถิ่น กับในปัจจุบัน และสร้างความมั่นคงด้านอาหารของชุมชน อีกทั้งยังเป็นการสนองโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมทรัพยากรชีวภาพอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของเห็ดป่าที่บริโภคได้ ในพื้นที่สะलग อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
2. รวบรวมพันธุกรรมของเห็ดป่าที่บริโภคได้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ และเป็นแหล่งอาหารชุมชน

ผลการดำเนินงาน

ได้ทำการลงพื้นที่เพื่อเก็บตัวอย่างของเห็ดป่า ในพื้นที่ป่าชุมชนของบ้านพระพุทธรบาทสี่ร้อย ต.สะलग อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ ในช่วงเดือนมิถุนายน-เดือนสิงหาคม 2559 สามารถพบทั้งชนิดเห็ดที่บริโภคได้และบริโภคไม่ได้หลากหลายชนิด ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดจำแนกชนิดของเห็ดป่าทั้งหมด (ดังภาพประกอบ)

ภาพที่ 1 การสำรวจเพื่อเก็บตัวอย่างเห็ดป่าและตัวอย่างเห็ดป่าบางชนิด